

Sprawozdanie

**z realizacji zadań z zakresu wspierania
rodziny oraz potrzeby związane z realizacją
zadań w Gminie Miasto Łańcut
za 2024 r.**

Łańcut – marzec 2025 r.

Rodzina stanowi podstawowy element struktury społecznej oraz unikalne środowisko, które kształtuje osobowość, poglądy, styl życia oraz system norm i wartości. Ważną rolę w rodzinie odgrywają wzajemne relacje między jej członkami, oparte na miłości i zrozumieniu. Dynamiczne zmiany w życiu rodzinnym, których doświadczamy, doprowadziły do destabilizacji niektórych rodzin.

Podstawą rozwiązywania problemów współczesnych rodzin jest systemowe wsparcie, które ma na celu odbudowanie prawidłowych relacji rodzinnych oraz właściwe wypełnianie ról społecznych.

Obowiązujący od stycznia 2012 roku system, określony w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), ma na celu wzmocnienie wsparcia dla dysfunkcyjnych rodzin biologicznych dzieci, które przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Celem jest również ograniczenie liczby dzieci umieszczanych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych oraz rodzinach zastępczych.

Pomoc ma obejmować także rodziny sprawujące pieczę zastępczą nad dziećmi pozbawionymi opieki rodzicielskiej. Ustawa ta w jednym akcie prawnym określa zasady oraz formy wspierania rodzin, które borykają się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, a także zasady sprawowania pieczy zastępczej, traktując te dwa aspekty jako wzajemnie uzupełniające się i powiązane.

Obowiązek wsparcia rodzin, które przeżywają trudności, realizują jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej, w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami lecznictwa, a także kościołami, związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Uchwałą Rady Miasta Łańcuta w sprawie uchwalenia Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcucie wyznaczono Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie jako podmiot właściwy dla realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny, o których mowa w powyższej ustawie.

Do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci,
- 4) finansowanie:
 - a) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
 - b) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, ponoszonych przez rodziny wspierające,
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

- 6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej;
- 7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;

Zadania zlecone obejmują wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

WSPIERANIE RODZINY I PRACA Z RODZINĄ

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tych funkcji, polegające w szczególności na:

- 1) analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie;
- 2) wzmocnieniu roli i funkcji rodziny;
- 3) rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny;
- 4) podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny;
- 5) pomocy w integracji rodziny;
- 6) przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny;
- 7) dążeniu do reintegracji rodziny.

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) pracy z rodziną;
- 2) pomocy w opiece i wychowaniu dziecka.

Wspieranie rodziny jest prowadzone za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Praca z rodziną jest prowadzona w szczególności w formie:

- 1) konsultacji i poradnictwa specjalistycznego;
- 2) terapii i mediacji;
- 3) usług dla rodzin z dziećmi, w tym usług opiekuńczych i specjalistycznych;
- 4) pomocy prawnej, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego;
- 5) organizowania dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę ich doświadczeń oraz zapobieganie izolacji, zwanych "grupami wsparcia" lub "grupami samopomocowymi".

Praca z rodziną biologiczną jest prowadzona także w przypadku czasowego umieszczenia dziecka poza rodziną.

Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania:

- 1) instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny;
- 2) placówek wsparcia dziennego;
- 3) rodzin wspierających.

Placówka wsparcia dziennego

W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego. Placówkę wsparcia dziennego prowadzi gmina lub podmiot, któremu gmina zleciła realizację tego zadania.

Placówka wsparcia dziennego współpracuje z rodzicami lub opiekunami dziecka, a także z placówkami oświatowymi i podmiotami leczniczymi. Pobyt dziecka w placówce wsparcia dziennego jest nieodpłatny, kiedy jest dobrowolny, chyba że do placówki skieruje sąd.

Na terenie miasta Łańcut funkcjonuje Świetlica Socjoterapeutyczna prowadzona przez „Caritas” Archidiecezji Przemyskiej. W 2024 roku 20 dzieci z Łańcuta uczestniczyło w zajęciach w placówce.

Rodzina wspierająca

W celu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych rodzina może zostać objęta pomocą rodziny wspierającej. Rodzina wspierająca, przy współpracy asystenta rodziny, pomaga rodzinie przeżywającej trudności w opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych.

W roku 2024 w Łańcut nie było rodzin wspierających, w związku z tym Ośrodek nie wydatkował środków finansowych na prowadzenie dla nich szkoleń, nie podpisano też żadnej umowy w tym zakresie.

Asystent rodziny

W Ośrodku w ramach resortowego „Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej” - od stycznia 2014 r. zatrudniano asystenta rodziny.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu i systemie pieczy zastępczej do zadań asystenta rodziny należy:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielenie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem;
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”;
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;

- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno-pomocową lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędne.

Asystent rodziny pełni funkcję mediatora, pomocnika, doradcy, wspiera, motywuje i aktywizuje rodzinę. Praca asystenta z rodziną zmierza do poprawy wzajemnych relacji w rodzinie, motywuje do pozytywnych zmian. Asystent rodziny towarzyszy w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych z wykorzystaniem zasobów członków rodziny, społeczności lokalnej i wsparcie instytucji. Asystenta rodziny zatrudnia dyrektor jednostki organizacyjnej gminy, która organizuje pracę z rodziną lub podmiot, któremu gmina zleciła organizację pracy z rodziną.

Liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin. Całkowity koszt zatrudnienia asystenta rodziny w 2024 r. wyniósł: **100 505,44 zł.**

W przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informację o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, pracownik socjalny przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy oraz wnioskuje do dyrektora ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę. W 2024 roku z usług asystenta rodziny skorzystało 13 rodzin, w których przebywało 46 osób w tym 32 dzieci.

Tabela 1 – Rodziny korzystające z pomocy Asystenta Rodziny

rok 2022			rok 2023			rok 2024		
liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba dzieci	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba dzieci
12	60	41	14	62	43	13	46	32

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Struktura rodzin, z którymi pracował asystent rodziny, przedstawiała się następująco:

- samotne wychowywanie dzieci – 12 rodzin,
- występowanie przemocy w rodzinie – 1 rodzina,
- problemy opiekuńczo - wychowawcze – 3 rodziny,
- niewydolność opiekuńczo-wychowawcza – 10 rodzin,
- powrót dziecka do rodziny biologicznej – 2 rodziny,
- niepełnosprawność intelektualna dziecka – 3 dzieci w 2 rodzinach.

W większości rodzin pojawia się kilka problemów, które destabilizują prawidłowe funkcjonowanie rodziny.

Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta są rodziny, które mocą postanowienia sądu rodzinnego zostały zobowiązane do współpracy. W 2024 roku 10 rodzin zobligowano sądownie do pracy z asystentem rodziny. Natomiast 3 rodziny samodzielnie zdecydowały się na współpracę z asystentem rodziny.

Podstawą pracy z rodziną i na rzecz rodziny stanowi cyt. ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz Program Wspierania Rodziny na Terenie Gminy Miasto Łańcut na lata 2024-2026.

Wszystkie działania Ośrodka z zakresu realizacji zapisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej mają odniesienie do przedmiotowego Programu oraz wpisują się w Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Łańcut na lata 2021-2026.

Monitoring działań podejmowanych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych na terenie Gminy Miasta Łańcut został przeprowadzony w miesiącach luty - marzec 2024r. Adresatami informacji o realizowanych działaniach byli dyrektorzy szkół podstawowych, przewodniczący Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, dyrektor Miejskiego Domu Kultury, dyrektor Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Łańcucie. Wskaźniki zawarte w Programie Wspierania Rodziny na Terenie Miasta Łańcut na lata 2024-2026 zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 2- Cele i wskaźniki z realizacji założeń zawartych w Programie Wspierania Rodziny

Cel operacyjny nr 1 Zapewnienie rodzinom poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz dostępu do poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
1.1	Udzielanie rodzinom będącym w trudnej sytuacji życiowej pomocy finansowej.	Liczba rodzin: - objętych pomocą społeczną, - korzystających z zasiłków rodzinnych, funduszu alimentacyjnego.	573 rodzin, 186 rodzin, 40 rodzin
1.2	Zapewnienie dzieciom i młodzieży pomocy w postaci posiłków, w tym w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”.	Liczba dzieci i młodzieży korzystających z programu.	51 uczniów
1.3	Udzielanie dzieciom i młodzieży stypendiów o charakterze socjalnym oraz naukowym.	Liczba osób objętych wsparciem, ilość stypendiów naukowych i sportowych dla dzieci uzdolnionych, ilość pomocy materialnej o charakterze socjalnym	20 uczniów z 10 rodzin – stypendium szkolne, 1 zasiłek szkolny
1.4	Zapewnienie poradnictwa rodzinnego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego	Liczba osób korzystających z poradnictwa, liczba udzielonych porad, liczba podmiotów udzielających wsparcia.	605 osób, 240 porad, 5 instytucji
1.5	Pomoc w formie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla rodzin z dziećmi.	Liczba rodzin z dziećmi objętych wsparciem.	8 rodzin
1.6	Poradnictwo i praca socjalna świadczona przez pracowników MOPS.	Liczba rodzin objętych pracą socjalną.	573 rodziny

1.7	Organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci i młodzieży.	Liczba osób korzystających z wypoczynku zimowego i letniego.	665 uczestników półkolonii
Cel operacyjny nr 2 Wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz edukacja rodzin w zakresie właściwego wypełniania ról rodzicielskich.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
2.1	Zapewnienie rodzinom wsparcia asystenta rodziny.	Liczba rodzin objętych pomocą asystenta rodziny.	13 rodzin
2.2	Stała współpraca i wspieranie rozwoju Świetlicy Socjoterapeutycznej „Caritas”.	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach świetlicy Socjoterapeutycznej, liczba podjętych działań wspierających jej działalność.	20 dzieci
2.3	Promowanie i wspieranie działań na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.	Liczba zrealizowanych działań, liczba dzieci i młodzieży objętych wsparciem.	11 działań, 49 uczniów
2.4	Tworzenie na terenie miasta Łańcuta rodzin wspierających oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie.	Liczba rodzin objętych wsparciem, liczba funkcjonujących rodzin wspierających.	0
2.5	Poszerzanie oferty zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży.	Liczba dzieci korzystających z zajęć pozalekcyjnych, liczba dostępnych zajęć	767 uczniów, 31 zajęć
2.6	Realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych „Karta Dużej Rodziny”.	Ilość złożonych wniosków, ilość wydanych Kart.	107 wniosków, 210 wydanych Kart dla 107 rodzin
2.7	Prowadzenie grup wsparcia i samopomocy dla rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze.	Liczba prowadzonych grup, liczba osób uczestniczących w grupach.	0
2.8	Współorganizowanie wydarzeń/imprez integrujących rodziny oraz promujących zdrowy tryb życia.	Liczba zorganizowanych wydarzeń, liczba uczestników wydarzeń/imprez.	5 wydarzeń, 600 uczestników
2.9	Współorganizowanie dla rodzin warsztatów w zakresie wzmacniania kompetencji wychowawczych oraz	Liczba uczestników warsztatów, liczba zorganizowanych warsztatów.	7 warsztatów organizowanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną

	właściwego wypełniania ról rodzicielskich.		
2.10	Realizacja w szkołach programów profilaktycznych związanych z tematyką uzależnień od substancji oraz zjawiskiem przemocy.	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych.	881 uczestników
2.11	Realizacja warsztatów/programów rozwijających umiejętności psychospołeczne dzieci i młodzieży.	Liczba przeprowadzonych warsztatów/programów, liczba uczestników.	34 warsztaty, 687 uczestników
Cel operacyjny nr 3			
Podnoszenie jakości i efektywności usług na rzecz wspierania rodziny.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
3.1	Organizowanie superwizji i wsparcia dla asystentów rodziny.	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.	0
3.2	Organizowanie superwizji i wsparcia dla pracowników socjalnych.	Liczba zorganizowanych superwizji, liczba osób biorących udział w superwizjach.	2 superwizje dla 9 pracowników socjalnych
3.3	Monitorowanie sytuacji dzieci w rodzinach dysfunkcyjnych.	Liczba podjętych działań monitorujących sytuację dzieci.	44 działania
3.4	Rozwijanie współpracy z organizacjami pozarządowymi i kościelnymi oraz instytucjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie.	Liczba instytucji i organizacji współpracujących ze sobą na rzecz dziecka i rodziny, liczba podjętych we współpracy działań.	16 instytucji, 67 działań
Cel operacyjny nr 4			
Zapewnienie pobytu w pieczy zastępczej, objęcie opieką dziecka poza rodziną biologiczną.			
Lp.	Działania	Wskaźniki	Ilość
4.1	Monitorowanie i ocena sytuacji opiekuńczo-wychowawczej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Liczba dokonanych okresowych ocen sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.	Asystent rodziny – 2 oceny osobiste i 3 oceny pisemne, Pracownik socjalny – 7

			ocen i 4 oceny pisemne
4.2	Podejmowanie współpracy z podmiotami działającymi na rzecz powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.	Liczba dzieci powracających do rodzin biologicznych, liczba spotkań zespołów ds. oceny sytuacji dziecka.	3 dzieci
4.3	Organizowanie wsparcia merytorycznego i współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej.	Liczba świadczeń, wysokość poniesionych nakładów finansowych.	298 świadczeń, 177 523,11 zł, 20 dzieci
4.4	Współfinansowanie pobytu dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej.	Wysokość poniesionych nakładów finansowych, liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.	367 955,54 zł, 9 dzieci

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łąncucie, chcąc zapewnić wsparcie środowiskowe dzieciom i młodzieży, współpracuje z działającymi na terenie naszego miasta placówkami oświatowymi (publicznymi i niepublicznymi), Świetlicą Środowiskową „Caritas”, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sądem Rejonowym, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej oraz Ośrodkiem Kuratorskim przy Sądzie Rejonowym w Łąncucie, Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą Rejonową, Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, placówkami służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz innymi instytucjami działającymi w zakresie pomocy rodzinie.

Na terenie Łąncuta rodziny mogą skorzystać m.in. z poradnictwa psychologicznego, prawnego, z terapii rodzin, warsztatów dobrych rodziców, terapii psychologicznej dzieci, terapii pedagogicznej dzieci, prowadzona jest grupa wsparcia dla rodziców przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Dzieci mogą skorzystać z oferty szkół, które organizują zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rewalidacji, zajęcia logopedyczne, treningach umiejętności społecznych, zajęcia wspierające zainteresowania (m.in. artystyczne, sportowe, wolontariackie), półkolonie, programy dotyczące promocji zdrowego trybu życia, programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, zajęć pozalekcyjnych w szkołach, w Miejskim Domu Kultury w Łąncucie i Bibliotece Miejskiej w Łąncucie. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łąncucie wprowadził Standardy Ochrony Małoletnich określające reguły i zasady postępowania wobec małoletnich oraz ich ochrony przed nieakceptowanymi zachowaniami wobec dziecka.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łąncucie obejmował pomocą społeczną **112 rodzin z dziećmi**, w których było **440 osób w rodzinie**. Dla 51 dzieci zostały sfinansowane obiady w przedszkolach i szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych. Dodatkowo rodziny z dziećmi były objęte pomocą finansową w formie zasiłku stałego, zasiłku okresowego, świadczenia pieniężnego z programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, zasiłku

celowego, świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, zasiłku pielęgnacyjnego, świadczeń pielęgnacyjnych, świadczeń wychowawczych, świadczeń „Za życiem”, stypendium socjalnego, dodatku mieszkaniowego. Pomoc rzeczowa na rzecz rodzin obejmowała paczki żywnościowe wydawane przez PCK Przeworsk w ramach realizacji Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową na lata 2021-2027 Podprogram 2023, Karty Dużej Rodziny.

Tabela 3 - Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną

wyszczególnienie	rok 2022		rok 2023		rok 2024	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie	liczba rodzin	liczba osób w rodzinie
Ogółem rodziny z dziećmi:	102	404	108	429	112	440
o liczbie dzieci :						
1	40	126	38	112	42	125
2	37	147	39	155	37	142
3	15	71	18	85	23	111
4	8	46	12	69	8	47
5	1	7	0	0	1	7
6	1	7	1	8	1	8
7 i więcej	0	0	0	0	0	0

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Tabela 4 - Rodziny niepełne z dziećmi objęte pomocą społeczną

wyszczególnienie	rok 2022		rok 2023		rok 2024	
	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
Ogółem rodziny niepełne z dziećmi:	26	92	29	100	27	92
o liczbie dzieci: 1	9	20	10	21	7	14
2	7	21	9	30	11	36
3	5	21	5	20	7	30
4 i więcej	5	30	5	29	2	12

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

Powyższe dwa zestawienia przedstawiają liczbę rodzin z dziećmi (tabela 3) oraz rodziny niepełne z dziećmi (tabela 4).

Równocześnie należy zauważyć, że systematycznie rośnie zapotrzebowanie na formy pomocy, które wykraczają poza tradycyjne formy wsparcia finansowego, usługowego czy materialnego. Rodziny korzystające z pomocy społecznej coraz częściej poszukują wsparcia psychologicznego, terapeutycznego, prawnego oraz pomocy ze strony pracowników socjalnych. Dla rodzin przeżywających trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewniono dostęp do specjalistycznego poradnictwa – Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie, w którym świadczone poradnictwo psychologiczne, prawne, informacyjne oraz dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Zgłaszane przez uczestników konsultacji psychologicznych problemy dotyczyły kwestii rodzinnych, w tym przypadków przemocy domowej wobec trójki dzieci.

Ośrodek jest również organizatorem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (dot. dzieci z rozpoznaniem autyzmu), świadczonych w miejscu ich zamieszkania, przez zatrudnionych w Ośrodku terapeutów posiadających stosowne, określone w przepisach szczególnych kwalifikacje.

W 2024 r. zatrudniono **średnio 6 terapeutów, dla średnio 8 dzieci**. Jest to zadanie zlecone gminie, finansowane z budżetu państwa.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łąncucie realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem". Od 1 stycznia 2017 roku z tytułu urodzenia dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu, przysługuje prawo do jednorazowego świadczenia w wysokości **4 000 zł**. Świadczenie przysługuje bez względu na osiągnięte dochody. Jednak do wniosku należy dołączyć, m.in.:

- a) zaświadczenie lekarskie / wystawione przez położną potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10. tygodnia ciąży do porodu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 14 września 2010 r. w sprawie formy opieki medycznej nad kobietą w ciąży, uprawniającej do dodatku z tytułu urodzenia dziecka oraz wzoru zaświadczenia potwierdzającego pozostawanie pod tą opieką (Dz. U. z 2023 r., poz. 1923) – nie stosuje się do osób będących prawnymi lub faktycznymi opiekunami dziecka, a także do osób, które przysposobiły dziecko,
- b) zaświadczenie potwierdzające ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu, wystawione przez lekarza ubezpieczenia zdrowotnego, w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, posiadającego specjalizację II stopnia lub tytuł specjalisty w dziedzinie: położnictwa i ginekologii, perinatologii, neonatologii, neurologii dziecięcej, kardiologii dziecięcej lub chirurgii dziecięcej.

W 2024 roku wypłacono **6 świadczeń** „Za życiem” na łączną kwotę **24 000,00 zł**, z których skorzystało **5 rodzin**. Łącznie wydano **5 decyzji** administracyjnych przyznających świadczenia. Od wydanych decyzji nikt nie złożył odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Rzeszowie.

FORMY PIECZY ZASTĘPCZEJ

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieci w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą dzieli się na rodzinną i instytucjonalną. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej, poza nielicznymi wyjątkami, następuje na podstawie orzeczenia sądu.

Pieczą zastępczą organizuje powiat. Istnieje ustawowy obowiązek współfinansowania przez gminę pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

WSPÓLFINASOWANIE PRZEZ GMINĘ POBYTU DZIECKA W PIECZY ZASTĘPCZEJ

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W związku z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej od lutego 2023r. gmina partycypowała w kosztach objęcia rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

W 2024 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łańcucie poniósł odpłatność za **20 dzieci (z 12 rodzin)**, umieszczonych w rodzinach zastępczych i wydatkował na ten cel **kwotę 177 523,11 zł**. Jeden wychowanek rodzinnej pieczy zastępczej usamodzielniał się.

W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2024 roku w placówce opiekuńczo-wychowawczej przebywało **9 dzieci z 3 rodzin**, za które Ośrodek poniósł odpłatność w wysokości: **367 955,54 zł**. W 2024 roku 3 dzieci opuściło placówki opiekuńczo-wychowawcze. Na przestrzeni lat wzrasta odpłatność gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej.

Tabela 5 - Wydatki Gminy Miasto Łańcut w 2024 r. na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej

rok	rodziny zastępcze	placówki opiekuńczo - wychowawcze	łącznie
2024	177 523,11	367 955,54	545 478,65

Źródło: dane statystyczne Ośrodka

W 2024r. z terenu Miasta Łańcuta w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej:

- Dom dla Dzieci w Dynowie przebywało 2 dzieci,
- Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej im. dr. Henryka Hanasiewicza w Rzeszowie przebywało 3 dzieci,
- Lipowym Zakątku Placówce Opiekuńczo - Wychowawczej w Radymnie przebywało 4 dzieci.

Wszystkie potrzebujące rodziny objęte zostały pomocą i wsparciem prowadzonym przez pracowników socjalnych w ramach pracy socjalnej - rozumianej jako działalność zawodowa mającą na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi.

Zgodnie z art. 129 ustawy organizator rodzinnej pieczy zastępczej w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łańcucie dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w rodzinnym domu dziecka.

W ocenie sytuacji dzieci przebywających w pieczy zastępczej uczestniczyli opiekunowie zastępczy, rodzice naturalni, jeżeli nie zostali pozbawieni władzy rodzicielskiej, psycholog, pedagog, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, pracownik socjalny, asystent rodziny w przypadku gdy rodzina naturalna była objęta asystenturą.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej pracownik socjalny uczestniczył w 7 posiedzeniach Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz przekazał 5 pisemnych informacji o rodzinie dziecka – oceny dotyczyły 18 dzieci. Asystent rodziny uczestniczył w 2 pracach Zespołów ds. Okresowej Oceny sytuacji dzieci oraz przekazał 3 oceny pisemne dotyczące pracy z rodziną biologiczną.

Łącznie na realizację zadań z zakresu pieczy zastępczej w 2024 roku Ośrodek wydatkował kwotę 545 478,65 zł.

Wszystkie wymienione w niniejszym sprawozdaniu zadania Ośrodek realizował zgodnie z cyt. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Programem Wspierania Rodziny na terenie Gminy Miasto Łańcut na lata 2024–2026 oraz Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasto Łańcut na lata 2021-2026.

Obowiązek sporządzenia niniejszego sprawozdania wynika z art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2025r. poz. 49).

NAJPILNIEJSZE POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

1. Stała współpraca i finansowe wspieranie (w miarę posiadanych środków) placówki wsparcia dziennego – **Świetlica środowiskowa „Caritas”** oraz zapewnienie w niej miejsc dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia.
2. Rozeznanie potrzeb w zakresie tworzenia na terenie miasta Łańcuta rodzin wspierających oraz zapewnienie środków finansowych na ich funkcjonowanie.
3. Utrzymanie Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie, który od kilku lat zapewnia rodzinom dostęp do bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (prawnik, psycholog, pracownik socjalny świadczący poradnictwo specjalistyczne oraz wsparcie socjalne dla osób doświadczających przemocy, ich rodzin i świadków).
4. Zabezpieczenie środków finansowych na współfinansowanie pobytu dzieci i młodzieży w pieczy zastępczej – zgodnie z obowiązującymi przepisami.
5. Zabezpieczenie środków finansowych na realizację założeń uchwalonego Programu Wspierania Rodziny na terenie Gminy Miasto Łańcut na lata 2024 - 2026.

Łańcut, dnia 26 marca 2025 r.

Sprawozdanie przygotował:

Marek Rupař – Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łańcutcie

tel.: 17 225 33 25

e-mail: mops@mopslancut.pl